

Czwartek, 14 grudnia 2017 r.

P8_TA(2017)0497

Kambodża: zakaz opozycji

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 grudnia 2017 r. w sprawie Kambodży: w szczególności sprawy rozwiązania Partii Narodowego Ocalenia Kambodży (CNRP) (2017/3002(RSP))

(2018/C 369/09)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Kambodży, w szczególności rezolucję z dnia 14 września 2017 r. ⁽¹⁾,
 - uwzględniając wizytę delegacji Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN) w Parlamencie Europejskim w dniach 30–31 października 2017 r.,
 - uwzględniając wytyczne UE w sprawie obrońców praw człowieka z 2008 r.,
 - uwzględniając oświadczenie rzecznika Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) z dnia 16 listopada 2017 r. w sprawie rozwiązania Partii Narodowego Ocalenia Kambodży,
 - uwzględniając umowę o współpracy między Wspólnotą Europejską a Królestwem Kambodży z 1997 r.,
 - uwzględniając lokalne oświadczenie UE z dnia 22 lutego 2017 r. w sprawie sytuacji politycznej w Kambodży, a także oświadczenia rzecznika delegatury UE z dnia 3 września 2017 r. i 25 sierpnia 2017 r. w sprawie ograniczenia przestrzeni politycznej w Kambodży,
 - uwzględniając przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 8 marca 1999 r. rezolucję (A/RES/53/144) o przynależnych jednostkom, grupom i podmiotom społecznym prawie i obowiązku propagowania i ochrony powszechnie uznanych praw człowieka oraz podstawowych wolności,
 - uwzględniając paryskie porozumienia pokojowe z 1991 r., w których w art. 15 zapisano zobowiązanie do poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności w Kambodży, w tym przez międzynarodowych sygnatariuszy,
 - uwzględniając Konwencję Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącą wolności związkowej i ochrony praw związkowych,
 - uwzględniając konstytucję Kambodży, w szczególności jej art. 41, w którym zapisano prawo do wolności słowa i prawo do wolności zgromadzeń, art. 35 dotyczący udziału w życiu politycznym i art. 80 w sprawie immunitetu parlamentarnego;
 - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka z dnia 10 grudnia 1948 r.,
 - uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych z 1966 r.,
 - uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w 2017 r. sytuacja w Kambodży jeszcze się pogorszyła oraz że rośnie w tym kraju liczba aresztowań członków opozycji politycznej, działaczy na rzecz praw człowieka i przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0348.

Czwartek, 14 grudnia 2017 r.

- B. mając na uwadze, że parlament Kambodży przyjął w 2017 r. dwa zestawy represyjnych zmian do ustawy o partiach politycznych, które zawierają szereg ograniczeń przewidzianych w celu stworzenia przeszkód dla partii opozycyjnych;
- C. mając na uwadze, że dnia 6 października 2017 r. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych złożyło wniosek do Sądu Najwyższego w celu rozwiązania Partii Narodowego Ocalenia Kambodży (CNRP) na mocy ustawy o partiach politycznych;
- D. mając na uwadze, że dnia 16 listopada 2017 r., na koniec jednodniowej rozprawy, Sąd Najwyższy orzekł o rozwiązaniu CNRP; mając na uwadze, że Sąd Najwyższy zakazał ponadto 118 członkom CNRP prowadzenia działalności politycznej przez okres pięciu lat; mając na uwadze, że wyrok ten, oparty na dwóch zestawach kontrowersyjnych zmian do ustawy o partiach politycznych, sprawia, że przed przyszłorocznymi wyborami parlamentarnymi zaplanowanymi na lipiec 2018 r. nie będzie opozycji wobec rządu;
- E. mając na uwadze, że członkowie opozycyjnej partii byli od lat ścigani i nękani przez władze Kambodży; mając na uwadze, że mniej niż 40 % należących do CNRP członków Parlamentu pozostaje w Kambodży po tym, jak inni członkowie zostali zmuszeni do opuszczenia kraju, gdyż groziło im aresztowanie;
- F. mając na uwadze, że Ministerstwo Spraw Wewnętrznych posiada szerokie uprawnienia do zawieszenia partii politycznych na podstawie bliżej nieokreślonych kryteriów; mając na uwadze, że w dniu 2 października 2017 r. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych rozwiązało 20 partii politycznych na podstawie art. 19 i 20 ustawy o partiach politycznych;
- G. mając na uwadze, że dnia 3 września 2017 r. Kem Sokha, przewodniczący CNRP, został aresztowany i oskarżony o zdradę stanu na podstawie art. 443 kodeksu karnego Kambodży, mimo iż chronił go immunitet parlamentarny; mając na uwadze, że wniosek Kema Sokhy o zwolnienie za kaucją został odrzucony w dniu 26 września 2017 r., gdy nie był on w stanie uczestniczyć w rozprawie po tym, jak departament więziennictwa stwierdził, że nie może zapewnić mu bezpieczeństwa; mając na uwadze, że według organizacji praw człowieka był on przesłuchiwany w dniu 24 listopada 2017 r., mimo że nie zapewniono mu odpowiedniego dostępu do doradztwa prawnego ani prywatnej opieki medycznej; mając na uwadze, że jego status prawny musi zostać wyjaśniony; mając na uwadze, że wniosek o zwolnienie za kaucją znajduje się obecnie w Sądzie Najwyższym; mając na uwadze, że w przypadku uznania go winnym grozi mu kara do 30 lat pozbawienia wolności; mając na uwadze, że prezes Sądu Dith Muntey jest członkiem stałej komisji partii rządzącej;
- H. mając na uwadze, że zawłaszczanie ziemi pozostaje w Kambodży poważnym problemem; mając na uwadze, że odnotowuje się stały wzrost liczby aresztowań i zatrzymań członków opozycji politycznej, komentatorów politycznych, związkowców, obrońców praw człowieka i przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego w Kambodży, w tym pięciu członków organizacji pozarządowej ADHOC; mając na uwadze, że obrońcy praw człowieka Tep Vanny z okręgu Boeung Kak pozostaje w więzieniu, odbywając karę dwóch i pół roku pozbawienia wolności w związku z pokojowym protestem w 2013 r.; mając na uwadze, że w dniu 8 grudnia 2017 r. Sąd Najwyższy utrzymał w mocy wyrok skazujący Tep Vanny;
- I. mając na uwadze, że poprzedni przewodniczący CNRP Sam Rainsy został zmuszony do złożenia rezygnacji w następstwie gróźb podjęcia wobec niego kroków prawnych; mając na uwadze, że został on skazany zaocznie za zniesławienie i obecnie przebywa na wygnaniu; mając na uwadze, że od chwili rozwiązania opozycji rośnie liczba należących do CNRP członków parlamentu, którzy opuścili Kambodżę; mając na uwadze, że organizacje praw człowieka donoszą, iż niektóre z tych osób ubiegają się o azyl;
- J. mając na uwadze, że Chiny odgrywają ważną rolę w życiu politycznym Kambodży i mają wpływ na jej rząd;
- K. mając na uwadze, że Kambodża korzysta z najbardziej uprzywilejowanego programu dostępnego w ramach ogólnego systemu preferencji taryfowych UE (GSP), a mianowicie z inicjatywy „wszystko oprócz broni” (EBA); mając na uwadze, że UE przeznaczyła 410 mln EUR dla Kambodży na okres finansowania 2014–2020, z czego 10 mln EUR ma wesprzeć reformę ordynacji wyborczej w Kambodży;
- L. mając na uwadze, że prawo do udziału w życiu politycznym jest zapisane w art. 41 kambodżańskiej konstytucji; mając na uwadze, że decyzja w sprawie rozwiązania CNRP stanowi istotny krok w kierunku odejścia od ścieżki pluralizmu i demokracji zapisanej w konstytucji Kambodży;

Czwartek, 14 grudnia 2017 r.

M. mając na uwadze, że 55 organizacji pozarządowych zaapelowało o zorganizowanie nowej konferencji paryskiej w sprawie Kambodży z udziałem wszystkich zainteresowanych stron w celu omówienia kwestii praworządności i demokracji w Kambodży, tak by zachęcić rząd Kambodży do ponownego przemyślenia swojej polityki wobec partii opozycyjnych;

1. wyraża poważne obawy w związku z rozwiązaniem CNRP; wyraża głębokie ubolewanie z powodu zakazu działalności tej partii, co jest kolejnym dowodem autokratycznego działania premiera Huna Sena; wzywa rząd do zmiany decyzji o rozwiązaniu CNRP, tak by przywrócić wybranych członków parlamentu narodowego i rad gminnych na zajmowane przez nich stanowiska, by umożliwić pełen udział partii opozycyjnych w życiu publicznym i by zapewnić mediom i organizacjom społeczeństwa obywatelskiego wolną przestrzeń działania, a także by położyć kres atmosferze strachu i zastraszania, gdyż są to warunki wstępne wolnych, pluralistycznych i przejrzystych wyborów;

2. ponownie wyraża poważne obawy przedstawione w poprzednich rezolucjach w związku z nadal pogarszającymi się warunkami działalności polityków opozycyjnych, obrońców praw człowieka i przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego w Kambodży;

3. popiera stanowisko Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka, że zarzuty wobec CNRP i jej członków były niejasne, podobnie jak przepisy prawne uzasadniające skargę, w której domagano się rozwiązania partii;

4. uważa, że Sąd Najwyższy w Phnom Penh w sposób niedopuszczalny ingeruje w prawa ludu Kambodży do swobodnego wyboru ich politycznych przedstawicieli i do głosowania na nich w wyborach krajowych w 2018 r.; ubolewa nad brakiem niezależnego i bezstronnego sądownictwa w tym kraju;

5. wzywa rząd Kambodży do uchylecia wszystkich wprowadzonych ostatnio zmian do ustawy o partiach politycznych i do prawa wyborczego, które ograniczają wolność słowa i swobody polityczne;

6. zdecydowanie potępia aresztowanie Kema Sokhy i innych działaczy politycznych; wzywa władze Kambodży do niezwłocznego odwołania nakazu aresztowania oraz do wycofania wszystkich zarzutów wobec przywódcy opozycji Sama Rainsy'ego, a także do natychmiastowego i bezwarunkowego uwolnienia z więzienia Kema Sokhy i wycofania wszystkich zarzutów przedstawionych jemu i innym opozycyjnym parlamentarzystom;

7. wyraża poważne obawy co do przeprowadzenia wiarygodnych i przejrzystych wyborów w Kambodży w 2018 r. w następstwie wyroku Sądu Najwyższego dotyczącego rozwiązania CNRP; podkreśla, że proces wyborczy, z którego arbitralnie wykluczono główną partię opozycji, jest niezgodny z prawem oraz że przejrzyste i oparte na rywalizacji wybory są kluczowym narzędziem zapewnienia pokoju i stabilności w tym kraju i w całym regionie;

8. z zadowoleniem przyjmuje decyzję UE w sprawie wstrzymania wszelkiej pomocy w organizacji wyborów dopóty, dopóki Kambodża nie podejmie reform zgodnie z międzynarodowymi standardami wyborczymi w celu wspierania demokracji oraz w celu ochrony przestrzeni zajmowanej przez społeczeństwo obywatelskie;

9. wzywa wiceprzewodniczącą Komisji / wysoką przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Federikę Mogherini i specjalnego przedstawiciela UE ds. praw człowieka do podjęcia wszelkich dostępnych środków w celu ochrony podstawowych praw człowieka ludu Kambodży, a mianowicie czynnego i biernego prawa wyborczego, tak by zagwarantować pluralizm i zasady demokratyczne w ścisłej zgodzie z konstytucją Kambodży;

10. przypomina rządowi Kambodży o obowiązku wypełnienia zobowiązań i powinności w zakresie zasad demokratycznych i podstawowych praw człowieka, które stanowią zasadniczy element umowy o współpracy;

11. podkreśla, że poszanowanie podstawowych praw człowieka jest dla Kambodży warunkiem wstępnym korzystania z preferencyjnego systemu UE w ramach inicjatywy „wszystko oprócz broni” (EBA); wzywa wiceprzewodniczącą / wysoką przedstawiciel oraz komisarz Cecilję Malmström do niezwłocznego przeanalizowania zobowiązań Kambodży spoczywających na niej na mocy konwencji, zgodnie z art. 19 rozporządzenia w sprawie inicjatywy EBA; podkreśla, że jeżeli Kambodża narusza zobowiązania spoczywające na niej na mocy rozporządzenia w sprawie EBA, preferencje taryfowe, z których obecnie korzysta, muszą zostać tymczasowo wycofane;

12. wzywa ESDZ i Komisję do sporządzenia listy osób odpowiedzialnych za rozwiązanie opozycji i za inne poważne naruszenia praw człowieka w Kambodży w celu ewentualnego nałożenia na te osoby ograniczeń wizowych i zamrożenia ich aktywów;

13. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji/ wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych, sekretarzowi generalnemu ASEAN, rządowi i parlamentom państw członkowskich oraz rządowi i Zgromadzeniu Narodowemu Kambodży.